

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 10. II. пов.
Конто пост. нмд. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Гол. Редактор приймає
від 1—3 год. передпол.
Рукописи не зветастся.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в краю 4.20 зл.
ЗА ГРАНИЦЮ:
В Америці 1 дол. Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7.50 зл., Німеччині 7.50
зл., Швейцарії 5 шв. фр.,
Чехословаччині 30 к. ч. Руму-
нії 150 лей, Болгарії 7.50
зл., Австрії 7.50 зл. Зміна
адреси 1 дол.

**В справі оголо-
шень зворотитися
до Адміністрації.**
ЦІНА
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
17 сот.

Багато галасу...

Багато пристрасей, ще більше галасу скучилося біля внесеної урядом до сойму новелі про земельну реформу, а радше біля нового закону про парцеляцію і колонізацію. В соймі розпочалася вже минулого тижня генеральна дискусія над законом про парцеляцію й осадництво, а одночасно в польській пресі і в найріжнородніших організаціях йдуть палкі дебати, пристрасні дискусії, літають хиті слова, знимаються кличі й погрози за і проти проекту. Тільки ми — парафразуючи Шевченка — мов заклаті спимо блаженним сном, заскенившись в фантастичній комтемалії. Наша преса ще сяк-так — хоч прихилцем, по кутках, хоч поверховно реагує на ці нові „концепції“, але тав. відповідальні політичні чинники мовчать, смертельно жовчать, куняючи. Без пересадки, жак збирає, коли дивитися на ту страшну руїну, тупу бездумність і бездумну апатію під прапором „якось то буде“, що злочинно розширювалася в наших політичних партіях. Найвище хоч „диким криком“ виступилася громада, а тепер мислю, не чуєть. Що найвище мислю й безграмотно складений комунікат має заступити всю їхню діяльність.

За що йде боротьба? За виконання земельної реформи, ухвалені попереднім „сувереним“ польським соймом 15. липня 1920, коли під брами Варшави підступала червона армія. Під примусом цієї сили та під натиском мільонів обездолеваних „суверенні“ законодавці ухвалили переведення земельної реформи, допускаючи законно тільки суспільську парцеляцію. Та на тій ухвалі скінчилося. Відпала хвиля червоних військ і змерла земельна реформа. Замість неї всупереч постанові про суспільську парцеляцію на основі нового „закону“ 17. грудня 1920 розпочато колонізацію „кресів“. Вистане згадати, що незалежно, руйнуюче хліборобство і доводило до запускання землі осадництвом пожегло вже 85 (вісімдесятпять) тисяч крівавих позаткових грошей. Поза військовим осадництвом і цивільну колонізацію екземптом, спровадженням в корінної Польщі, земельна реформа не поспішувалася. Вона не вийшла з рамок джерел, навпаки відійшла у країну мрій і снів. В панських руках закамінела земля — тоді, як пролетаризація села, обвантаженого найріжнороднішими податками й данинами, поступала скорим кроком вперед. Відділене від решти Європи китайським муром село, без джерел заробітку, без доступу до світових хліборобських ринків праці, без доплни готівки з одного боку завоювало, а з другого вигорало надмірну масу безхлібного сільського пролетаріату. Здавалося, що це повинно було призвести польських державних мужів до розгляду аграрних відносин і до вирішення найбільшої земельної проблеми.

А всеж таки вкінці по 5-ти роках польський уряд прийшов з новим законом про парцеляцію і осадництво. Та не під натиском малоземельних й безземельних селян, не під кутом доповнення карловатих господарств випрацьовано новий земельний закон, а під натиском польського заможного хлопства, польського кулацтва, ласого на землю, вироблено цей закон. Те кулацтво корінної Польщі, необтяжене податками, не даюючи на собі наслідків війни, забезпечене деякою готівкою зі спекуляцій, маючи доступ до джерел кредиту, витягає загребущі руки по чужу землю. Під міру цього розперізаного, ненаситного кулацтва сконструовано і новий земельний закон.

Не заважаючи нічого в папірці, його таки й названо новелю чи законом про парцеляцію і осадництво. Це значить, що в корінній Польщі відбуватиметься парцеляція, а на „кресах“ осадництво (колонізація). Замість доповнення карловатих господарств маєстися доповнювати середні або творити нові — в корінній Польщі до висоти 25 гект. (43 моргів), а на „кресах“ до висоти 45 гект. (78 моргів). Таким чином український сільський пролетаріат замість одного діляча великого дістане кількох або й кільканадцятьох ділячів менших. Ріжниця тільки в тому, що у великого польського землевласника можна було найти хоч нужденно платну роботу, а в малих землевласників не найдеться ніякої роботи для наших зарібників. Одночасно „народова сила“, досі репрезентована одним паном, тепер буде доповнена (бо ділячі лишаться зі своїми 180 гект.) ще кільканадцятьма польськими куркулями.

За подвигнення села.

II.

Сумним фактом нашої дійсності є те, що хоч село являється основою нашого національного організму, то з його станом, з його положенням ми дуже слабо обанайомлені. А ясно, що без докладного знайомства зі станом села незначайно утруднена доцільна акція поміж селянством. Матеріал, що торкається господарського стану села, частинно є в польській статистично-економічній літературі. Звідти треба його витягнути та відповідно до наших потреб впорядкувати й обробити. Та ясно, що той матеріал є неповний, невисвіталий. Супроти того виникає необхідність в творенні й організації кореспондентів на провінції, які збиралиб і подавалиб матеріал по відповідно уложених програмі. І цей матеріал треба впорядкувати й обробити. Організація і переведення такої роботи мусиб лежати на Кр. Комітет Подвигнення Села.

Польська селянська партія „Визволення“ не погоджується на таку „земельну реформу“, висуваючи гасло переходу панської землі в селянські руки без викупу. З тією метою визволенські послі, спомогані Українцями й Білорусинами, розпочали обструкцію. Вони хотять унеможливити нове закріпощення малоземельної селянської маси, прискорити розв'язання сойму і піти до нових виборів під гаслом переходу землі в селянські руки наразі без відшкодування.

З другого боку проти урядового проекту виступили великі землевласники. Донедавна сиділи вони в мишачих дірах, а тепер почули в собі животопрні соки і апелюють до всіх і вся, що їх грабують, що порушують святе право власності, що мало платять їм за землі і т. п.

Між обома — так сказатиб — крайніми таборами йде боротьба, організація своїх сил. Вони підготуються до наступу з ріжних позицій, а в середині стоїть хлоп-дука Вітос в союзі з вщепольською реакцією і жидівською безхарактерністю і всіми засобами боронить вже здобутих в законопроекті окупів.

А ми, а наше селянство, збідоване, знужене, виснажене, не то без готівки, але без пригорщі зерна стоїть з боку втуркане й безрадне. А стоїть воно з боку тому, що мовчать ті господарські організації і ті політичні фактори, які є покликані.

дати собі ради зі всіма суспільними питаннями секретаріати наших політичних партій. Тому це завдання мусиб би в цілості лягти на себе Красний Комітет Подвигнення Села.

Також требаб відповідно використати дані, зібрані Комітетом про господарський стан села, його потреби й вигоди в господарській області. В обсяг діяльності Комітету, одним з його завдань повинно ввійти видавання ріжних праць і дослідів, присвячених виснаженню становища села і селянства. Розуміється, оскільки в сучасних наших умовах це завдання не скоро могло би бути здійснене, то стоїть на грунті можливого, вже тепер належалоб поставити впорядкування, обробку й постачання відповідних матеріалів Парл. Репрезентації, пресі й центральному установам.

Не менше важним є зв'язок провінції з центром. Комітет мусиб би вести роботу в тому напрямку, щоб тісно зв'язати центр з периферією. В обсяг його завдань входилоб інформація села і провінційних установ про заходи держави, що торкаються села, про роботу кооперативних установ про працю й заходи Української Парламентарної Репрезентації в тих галузях її діяльності, що з тих або інших причин не можуть знаходити освітлення на сторінках преси. Ці завдання та інформації миб би словіновати Комітет, випускаючи докладного рода бюлетені: 1) призначені для преси і потреб центру про село і 2) призначені для потреб села і провінційних установ, про заходи уряду і центру, наскільки вони торкаються села.

Встановленню зв'язку між провінцією і центром посполуovalo би теж виконання окремих доручень провінційних установ й організацій в центральних інструкціях і Парл. Репрезентації.

Ясно, що намічені тут завдання можлива збільшити й поширити. Інтенсифікація їх залежалаб від тах розмірів, яких набралаб робота від того зацікавлення, яке проявлялоб наше громадянство.

Ф. Федорців.

Пам'ятаймо: Рідна Школа — це не родня фортеця, це певний захист у добі ліхоліття!

Споріднені душі.

Голоси преси по міжпольсько-польській угоді.

Хоч жидівсько-польська угода є фантомом докінчання, то в польській пресі — за винятком краківського „Часу“ — пещищо панує глуха мовчанка з якої приводу. Якогось ніхто не „хочеться польсько-жидівським мезаліансом — очевидно — поза договірними сторонами „малопольськими“ жидівськими політиками й антисемітськими членами польського уряду. Видно, що це споріднені душі з кончиною переходового значіння. Польські політичні чинники потребують цього мезаліансу для позарив морального й матеріального кредиту Польщі за границю, для уосунування „єдино-національного“ характеру польської держави, для оборони при допомозі жидівського капіталу

і жидівської преси головний сучасної Польщі на міжнародному форумі. В заміну за те вільно буде Жидам вчитися гебрейської мови в польських школах для Жидів, вільно їм буде вести експлуатацію українсько-білоруської території під Польщею, а одночасно вони доступлять вести оборонити ірредентистичні вимоги України і Білорусії.

Про не з питомого собі безпосередності і ширістю говорять мін. Ст. Грабські. Мовляв — розмови з представниками жидівського клубу ствердили,

«що є можливість співділяти Жидів з педикодер» жакною політикою Польщі. Очевидно, в міру устійкування того ш. Очевидно, в міру устійкування того ш. Очевидно, в міру устійкування того ш.

А що у вищепольському жаргоні означає «велико-державна політика Польщі», «інтерес держави» і «принцип слушності» — хіба зайвим було би пояснювати.

Жидівський непартійний, чисто гебштєрський паршивацький «Мочені», що напруга вірила своїм політикам, «куди вітер віє», твердить, що Жиди виявили готовність зайняти польсько-державне становище і домогатися за границею незалежності кордонів Польщі та піддержувати непарламентарний уряд Вл. Грєско. З жидівських політиків всі безправні чинівники українських авантюр (гол. редактор львівського «Тугбляч-у» Фростіг, Шрайбер, Розмарін, Райхес і ин.) є незвичайно вдоволені, захоплені і горді з того, що порозумінням осмігнув завдяки східно-галицьким Жидам. Єдиний в.ос. Фарбштайн (не-«Мадополь»!) є песимістом. На його думку порозуміння є часове, а жидівські домагання, що вимагають законодавчої полагоди, не будуть вирішені.

За те головний акушер жидівсько-польського мезаліансу посол Леон Райх робить величезну рекламу собі, своїй політичній мудрості і практичному зислові Жидів. «В переломовій хвилині», — таку назву носить ця нещасна авторежиса. Хоч серед жидівської маси панує скептицизм щодо наслідків порозуміння, то всетаки Райху, як політичному Брайтбартові, новітньому Сампсоні вдалося розторопшити стовпи офіційного чинісмітизму. Жиди перестали бути «трефні» для польської реакції, а сталися в Польщі і для Польщі творчим і корисним, продуктивним елементом. За здійснення поодиноких точок порозуміння треба буде ще боротися, але в тій боротьбі пак з польською реакцією буде найшляхетнішим жидівським інструментом.

Той інструмент — голосить новітній Сампсон — не є видобутий з арсеналу безпечної великодержави і не є асудельний як в руку германістською дипломатією чужих держав (?), але сконструований політичною мудрістю чи не найзвичайнішим державним мужем в Польщі ірреверс на сторону Ст. Грабського! — Ред.). Вони зрозуміли, що Жидам належить і що вкінці має бути виконане, аніж, що відхилення тих домагань означувало би вдержання у воєнних стані асгону горожан в добі, коли найбільше є потрібна напружена мирна діяльність і коли для діяльності слід приєднати також той деіон горожан, які бажають свої спосібності і палив так само віддати на послуги державі, як це роблять їх діловиті в державі, де їм прислугує дома і фактична рівноправність».

Одночасно жидівський політичний Брайтбарт, хоч зарікався вводити з нами в дискусію, не може стратити того,

«Ми робили то

всупереч переконанню, що тим воєсім не приєднамо «Діла» (що за дика безсоромність! — Ред.) яке на ґрунті антисемітизму») звіль-

на припиненого розуміння польськими політиками (але поширюваними нерозуміння жидівсько-малопольськими) політичними дипломатами. — Ред.), хоче набуті обелювати українську опінію, сьогодні розбиту між дотри найіррироднійших утрупвань і тороки (зіззур) поглядів...».

Краще було би, як би п. Райх не журився «розбиттям української опінії», та вольному воля». Шож торкається становища «Діла», то з ним покривається в справі жидівської содомії вся українська преса, все українське громадянство, і так з нагоди жидівсько-польських пертрактацій лише поширений, популярний «Новий Час» в статті «Жидівсько-польське кохання»:

«Ще за історичної Польщі Жиди були тими п'явками, які були куди більшим нещастям українського народу ніж навіть сама польська шляхта.

Тут історичну місію бажало виконувати Жиди й тепер.

Сіоністичні послы Сх. Галичини знають, що до союму дісталися вони лише випадково, лише тому, що Україні не брали участі в виборах.

Сам пан Райх, головний акушер польсько-жидівської угоди, що недавно залишався до України. Та й тепер, коли вже східно-галицькі сіоністи захоплюються біля угоди з Поляками, їх солідарність п. В. нахидується з своєю приязню деяким українським козам, а навіть представникам українських революційних організацій за кордоном. Що проваля, рівночасно тут в козо силляється сіоністичні доноси пі поодиноких лаших людей та товариств. Ш доноси настільки безсоломі, що навіть польська прокураторя привневлена внести проти сіоністичних доношників скаргу за клевету.

В часі виборів до польського союму сіоністи йшли разом з так званими національними меншостями в Польщі, Українцями й Білорусинами. Всі вони стояли тоді на тому становищі, що теперішня Польща є державою ріжно-національною, а не чисто національно-польською, як це твердять Поляки.

Тепер сіоністи, щоб оборонити від загроз своїх шинків і та дихали на наших землях, змінили віру і починають адекват великих польських патріотів та малюють себе кращими Поляками ніж самі Поляки.

Ця подвійна гра сіоністів матиме наслідок. Але не так правя, що пі наслідок не будуть такі, як пан Райх надіється. Український народ найде ще в собі настільки сили, щоб оборонитися і від жидівських пасожитів». (Ч. 40).

Знову в иній статті «Нового Часу» («Польсько-жидівська угода») читаємо:

Польсько-жидівська угода не переставе ворухати публічний український опінію. Це справа, яка нас до живого дотикає і який чи иний її вислід без сумніву матиме для нас величезне значіння. Ми ведемо боротьбу з нашими сусідами і в цій боротьбі обізнані і мусити обов'язувати засади: Хто не з нами — той проти нас! І з тої дини точки погляду можемо розглядати відносини між народами, які заселяють теперішній простір польської держави і в залежності від цього так чи инакше супроти тих народів поступати.

Жидівські маси домагаються своїх слушних прав, як самоуправа житівських громад (катали), права для жидівської мови й школи, господарської рівноправності і т. п. Все це Жидам слушно належить. Діло лише в тому, як тих слушних прав добитися. Східно-галицькі сіоністичні послы уважають, що боротьбою разом з иними національними меншостями польської держави Жиди нічого не осигнуть, що легше і шкільне дійдуть до них, що так скажемо простим п'явством — пообіцявши польському уряду загальну повітчу, піддержку в законодавчій пресі, яка є в більшості в жидівських руках та в міжнародній політиці, в Союзі Народів і т. д.

Характеристика дальшої жидівської відплатності — сконфісковано. Своєю статтю кінчить «Новий Час»:

Очевидно — в положенні українського народу.

Українська Рада, офіційний орган «Народнього Комітету» (Головної Управи трудової партії), в статті «Політичні ганделеси» ось як ставиться до жидівсько-польського мезаліансу:

Вінні сповналося горять багання східно-галицьких жидівських політиків в стигло д-ра Райха: уряд Грабського великодушно рішився балякати з ними, купити їх для народової більшості. Балякати з початку держано в тайні. Вінні вони виїхали на з'їз. І тоді дріби ілюварі з асхольві Малопольськи (цей терм і прийняв Жиди перел двом роками!) загнали союму киме-іш. По Польщі спроважено жидівського діла з Львоном — Липіній Воля на те, щоб східно-галицькі коз'и могли «аміфестатіно завити перед світовим житівством, що польсько-жидівський спір — на часто внутрішня польська справа, що Райх самі собі з Поляками і позачуть, без інтересів загально-чужинців. Цього ефекту потібувала польський уряд і Райх з насолодою його дали.

Українська Рада не вірить в тріакість жидівсько-польського порозуміння:

Думаємо, що на довго треба буде ждати на Katzenjammer в таборі п. Раха. У всякому разі український народ вістає злий доказ, що житівство австой-кого козу ніколи не може бути надійним союзником.

В теперішній ситуації Жиди покористовуються десятима українськими маддатами, які захопили підчас бойкоту виборів з української сторони, ламаючи таким чином боротьбу на міжнародній арені в користь Поляків.

Українські політичні чинники мусять приладуматися над витяганням консеквенцій супроти сіоністичних Мадопольців.

Орган української радикальної партії «Громадський Голос» пише:

Жидівські сіоністи дальше танцюють коло польської влади. Співачкою галицько-жидівська буржуазія старяться на всі лади дотримувати шекспіра, щоб виготувати найбільше комедій на кортис, фабрики і т. д. Жидівські купці й банкіри роблять навіть більшими польськими патріотами, як самі Поляки. Що слово, то в них на янці інтерес «пальства польського». Українська одиодуша о-сторого жидівським сіоністам, що би вони не пхали пальці між боротьбу польську й українську (має бути: між польсько-українську боротьбу! — Ред.), розлютила жидівсь-их панів так, що вони почали навіть відкашлятися до — українського соціалізму! В кождім разі повинні собі жидівські капіталісти запитати, що українське селянство й робітники не допустають їх до торгу нашою шкірою».

Популярний тижневик «Свобода» в статті «Жиди ще нічого не навчилися» пише:

На наших землях Жиди все грали сумну роль. Не одного нашого селянина пустили вони з торами при допомозі своїх шинків, не одного нашого господаря обдер до гола жидівський лихвар.

(Сконфісковано).

Поляки їх бють, Поляки їх ненавидять, а вони все шукають їхньої панської ласки. Так роблять не жидівські бідаки, нуждаті, а жидівські пані: купці, промисловці, банкіри, лихварі і вся инша компанія, згуртована в партії сіоністів. Польський сойм, як ми гадували, приняв ревізію комерсії, на чому найбільше страять східно-галицькі Жиди. І здавалося, що не Жиди мають роту. Здавалось, що вони, які робили велику обструкцію проти тої ревізії комерсії, не закують більше годітися з Поляками, не скокують більше ставати на услуги їхньої протипольської політики. Але де там? Зараз же по обструкції вони знов почали переговорювати і то найбільше реаліза і рулять до тих переговорів, до тої угоди з Поляками саме східно-галицькі Жиди під проводом д-ра Райха, саме ті Жиди, що заадають Українцям аж 10 своїх посольських мандатів. Ті мандати дістали вони виключно завдяки тому, що Українці не брали участі у виборах. (Дальші висновки сконфісковано).

Марксистський тижневик «Світло» в статті Станіслава Грабські й Леона Райха обо польсько-жидівське порозуміння» висловлює такі погляди:

Польсько-жидівська угода доведена до успішного кінця під опікуванням криміналі. Станіслава Грабського, великого «прятеля» жидівського народу та п. Леона Райха, вибраного недавно кувачем й банкіром на «пожда» жидівського народу. Головним мажором цього «інтересу» був великий очільник міжнародного сіонізму п. Нагум Соколов.

Остаточного нема тут нічого дивного, що польське мішанство порозумівається з жидівським. Це природний хід подій. Шож польське мішанство скорше чи пізніше погодиться з жидівським капіталом у нутрі краю, було ясно для кожного, хто гадатиме на події реально. Це мусило статися хоч би на те, щоб дістати доступ до заграничного капіталу, потрібного так дуже, що в змину за його можна Жидам пробачити їх «безіменну державу», та щоб мінізистати централістичні тенденції Жидів до скріплення велико-державної сили країни. Шож жидівське мішанство впаде в доземному поклоні перед яким паном, як тільки він простягне йому свою великодушну десну, можна було також передбачити.

Станіслав Грабські, творець теорії національної польської держави, непримиримий противник національних меншостей — наближується до сіоністів, до робіт того безглуздя. Цей націоналізм у Польщі антисеміт (хоч не дотримує того у тайні) робить жидівський буржуазі ступиш на тільки тому, що цього жидівського інтерес польського мішанства. Ажте істає в Польщі націоналістичний націоналізм жидівський, що засильює суцільно територію, питання українське й білоруське, а передовсім українське. Сидіючи Українці у величезній кількості держали — не не дрібничка. Для успішного переведення своїх планів мішанство до них треба підняти жидівське мішанство і впливові мішанство особаю та що живе на окраїнах, Жиди мають стати державою благодійним чинником на окраїнах» (дальше сконфісковано).

Вкінці «Воля Народа» в статті «Гендель», згадуючи класові розбіжності серед жидівського народу та політику східно-галицьких сіоністів, пише:

Партія сіоністів ніколи не була революційною і ніто не очікувала, що вона такою буде. Всеж таки, політичне положення жидівського народу в Польщі, той особливий стан «меншої національної меншості» змусив до появи був зобов'язати сіоністів до націоналістичної тої станові політичної ролі. Нахочень бач, що значне число сіоністичних соймів, мандатів було узискане а рахунок другої «національної меншості» і що партія сіоністів йшла до виборів спільним блоком з усіми другими «мал. меншостями» — що те безперечно зобов'язувало палі сіоністів що найменше до захоплення певної приличної солідарності бодай з тими «меншостями».

Панове сіоністи не робили собі багато клопотів з того рода зобов'язаннями, алопак всіх братніх собі націоналістичних соймів представників від «меншостей» вони перці, не озираючись, поспішили до угоди.

Самі вони признають, що не сподіюся від неї успіхів, а сам головний містер від угоди і голова сіоністичного клубу, пан Райх, стверджує отверто, що жидівська маса і жидівські виборці нехочуться до угоди неприхильно — і ось такі, сіоністи йдуть на угоду... А йдуть, що ріжні загрозливі жидівські епіталісти входять «враз з польською державою в ріжні великі інтереси» до угоди ж а да ю т ь. Недавно гостю у Варшаві великий жидівський капіталіст з Англії Люсієн Воляф, зовсім по ній прийняв згоду до Польщі тій самий Жид-капіталіст з Америки, Діа-лон Лаповський.

Оба вони ніби змінюються в пошті польсько-жидівської взаємодоблості, в обох них ніби гніваються за те зміст панове сіоністичні послы, а з сіоністами вся та «політика» і робота «національної» жидівської справ на значній торгівлі штучки.

Єдиний тільки перемисльний «Український Голос» досі не зайняв становища до жидівсько-польського мезаліансу. Отже, п. Райх, як «Діло» на ґрунті антисемітизму, хоче обелювати українську опінію, тільки п. Райх і тов. своєю «реальною політикою» — як доказує вся українська преса, є поінатого-рами «антисемітизму».

Єдиний тільки перемисльний «Український Голос» досі не зайняв становища до жидівсько-польського мезаліансу. Отже, п. Райх, як «Діло» на ґрунті антисемітизму, хоче обелювати українську опінію, тільки п. Райх і тов. своєю «реальною політикою» — як доказує вся українська преса, є поінатого-рами «антисемітизму».

Жидівський клуб польського союму відбув засідання, щоб угідити текст політичної декларації, яку Жиди мають подати польському уряду. Формулу декларації випрацьовано під проводом пос. Розмаріна, а при участі пос. Тона, Фарбштайна, Шрайбера, Шипера і Геллера. Про успішний вислід цієї праці повідомив уряд на руки мін. Ст. Грабського після чого цей останній відбув конференції з деякими представниками польських партій. В понеділок вечором наступить виїзний деклараций між Жидами й урядом.

Заступник голова жидівського клубу д-р Розмарін заявив пресі, що ставникам жидівської преси, що зобов'язання Жидів йдуть в напрямку непорушності границь польських держав, а не підтримки велико-державного становища Польщі. Жидівська декларація не містити в собі нічого такого, що інші національні меншості

*) Очевидно термін «антисемітизм» має тут сенсифікацію, чисто семітське значіння. В тому розумінні придержання за руку д-ра Жиди, який є долом — яншесемітизм і є тек «антисемітизм» — Ред.

Вини надійшов великий транспорт всіх

КОНФЕКЦІОНОВАНИХ І В ШІРКАХ

до магазину і роботи футер

СТ. СТЕМПКОВИЧА

Львів, площа Калітульна ч. 1.

Завдання виконувати всілякі замовлення з виготовленням чобіт та Пам'яті, спідниця, по повсякденних цінах. Завдяки цій роботі замовники футер як також подякувати всілякі поради і настанови в найкращій формі сезону. Прошу ждати проспекту усіх іх кредити.

2222-2-15

ФУТЕР

абоги би влашати за звернене про-
их їх оправданих розво-
хтенденції. Підкреслення
самостійності національно-жидів-
ської політики в обороні жидів-
ських інтересів лежить на лінії кон-
ституції (sic!) і версайського трак-
тату, ні чим безперечно й інші
меншості опирають боротьбу за
свої слушні права (11). Жидівсько-
польське порозуміння є актом ве-
ликої далекоглядності для поль-
ського і жидівського громадян-
ства.

Як бачимо, то д-р Розмарін, що
же в р. 1919 в переговорах з Ві-
йським і Войцеховским здійсню-
вав жидівську „нейтральність“ без
конституції і версайсько-
го трактату, в своїй безсо-
омній мані величності починає
промовляти тоном Грабського і По-
чарке. Очевидно, інші національ-
ні меншості „хіба з почуттям гу-
мору, можуть приймати його тере-
вені про „оправдані розвоєні тен-
денції“ і „слушні права“.

Політичні новини.

Польсько-німецькі господар- ські переговори.

У Берліні почалися між польською
делегацією під проводом Прондзин-
ського та німецькою делегацією під
проводом Левяда переговори в
справі заключення провізоричного
господарського договору. Провізо-
ричний договір має мати за підста-
ву якнайбільше господарське упи-
рівлення обох договорних сторін.
Всі політичні справи від пере-
говорів вилікновано. Вони носять
чисто річезий господарський харак-
тер. Німці схилили далі брати поль-
ський аргумент, але в дуже малій
кількості. Польська делегація зло-
жила заду, що останні розпорядки
гряду відносно заборони деяких
німецьких товарів не мають на меті
господарської війни, а спричинені
вони виключно потребою вирів-
нювання польського торговельного
білансу, що поніс велику шкоду
наслідком розпорядків німецької
регламентації.

Китай.

Відносини в Китаю приймають
чужий гострий форми та загро-
жують через нові компліка-
ції дуже поважними наслідками.
Тепер вже не приходиться казати
про повстання в китайських проми-
слових центрах або про страйки, а
про цілком правдиву війну. Домі-
нуючу роль у тих справах відіграє
і надалі китайська молодь. Вона
організує дегіони для збройної
боротьби з Англіянами, а далі
то й з Японцями. Найновіша
преса принесла відомості про те,
що Японія готується до війни з
Китаєм дуже серйозно. Вона ро-
бить величезні закупки воєнних за-
пасів на азійських та європейських
ринках. У самому Китаю радикаль-
на струя молоді віднесла цілковитий
успіх та побіду над нерішучою
політикою китайського уряду. Най-
кращим доказом на те обставина,
що пекінський уряд під впливом
організованої думки китайських
революціонерів примусений був
вислати до всіх чужих держав
уважливим домагаганням ревізі-
ції дотеперішніх великодержав-
них договорів з Китаєм та конче-
сія, що були понижуючими для
Китаю та що давали усім чужин-
цям такі великі привілеї, про які
не може бути навіть мови в нія-
кій іншій державі світа. Вже нині
відно, що війна Китаю з Англією,
Японією а може й зі Зєдіненими
Державами неминуха. Найновіші
відомості закордонної преси при-
носять коротенькі згадки про те,
що на чолі китайських збройних

відділів стоять більшовицькі офіце-
ри, як отже дійде до війни, то
розгорнеться вона не тільки між
Китаєм та названими державами
але й зі Союзом Радянських ре-
спублік, що стане по стороні Ки-
таю. У алязок із неминуюстю тої
війни треба постівити також пер-
шу пробу більшовиків налагодити
між Москвою та Пекіном безпо-
середню воздушну комунікацію.
Саме тепер почався великий лет
невеликої воздушної фльоти з
Москви до Пекіну. Безперечно, що
цей перший лет є пробним летом,
але він має величезне значіння для
будучої війни. Радянська ескадра
долітає вже до Монголії. Їй прийд-
еться поклати величезну пере-
шкоду, бо кольдальну пустиню
Гоби. Вдча такого лету матиме
першорядну вагу для майбутньої
воєнної кампанії.

Нова грецька революція.

В Греції революція з 1922 р., як
видно, ще не покінчилася. Від ціл-
ковитого розгрому Греків у Малій
Азії по нинішній день революцій-
на влада не зміла закріпитися. Від
самого початку революції військ-
відіграло в ній величезну роль.
Військо повалило першого провід-
ника революції Генерала Плястіра.
Його наслідник Кондуріотіс через
цілий ряд кріз протримався аж до
тепер. Він старався за всяку ціну
відбудувати край та залічити усі
воєнні рани. За нього було кілька
кабінетових кріз. Між иншим у
березні 1924 р. провалився кабінет
незвичайно енергійного та повного
ініціативи Папанастазія. Причиною
коіан були справи скріплення та по-
більшення фльоти та армії. Тепе-
рішній провідник революційного
руху генерал Пангальос був одним
з найкращих робітників і політиків
Плястіра. Видно, що Греція взагалі
є країною військових бунтів. Ви-
ступивши під проводом Пангальоса,
офіцери зажадали в першій мірі
уступлення уряду Міхалакопула, що
аж того самого місяця був ув
повалений офіцерською партією.
Причиною того нового пучу було
те, що уряд був за мягкий супро-
ти югославянських домагань в спра-
ві Македонії та не постарався і не
робив ніяких заходів для скріплен-
ня грецької армії. Пангальоса про-
голошено диктатором.

Нові пояснення Чемберлена.

Вчора подали ми коротеньку
згадку про бесіду Чемберлена у
англійському парламенті та його
відповіді на інтерпеляції в справі
гарантійного пакту. Слідуючого дня
велися далі дискусії над бесідою
Чемберлена. Чемберлен заявив у
відповіді на бесіду Мекдонельда
у справі пакту таке: Францусько-
польський союзний договір не у-
правнює Франції до переходу че-
рез здемлітаризовані та й взагалі
через якінебудь німецькі території.
Таке право прислугує виключно
Лізі Націй, якщо вона по зужит-
тю всіх інших середників візве
якусь із держав до помочі для заа-
тованого члена Ліги Націй, напри-
клад Польщі. Якщо французькі вій-
ська мали би перейти через німець-
ку територію, покликуючися при-
тому на французько-польський до-
говор, то Англія заложила би проти
цього протест у випадку, як би
Франція не мала на такий випадок
дозволу Ліги Націй. Метою англій-
ської політики є арбітражне пола-
годжування непорозумінь та недо-
пущення до переагги якоїнебудь
держав. Льюїс Джордж, забравши
другий раз слово після промови
Мекдонельда, заявив теж за арбі-
тражним поладжуванням усіх
непорозумінь.

На чорну дошку.

Коли говорять про долю укра-
їнської державності після революції
1917 року, то найбільше доко-
ріа випадає звичайно на долю
української інтелігенції, що вияви-
ла явнадо мало дисципліни, витре-
валости та організаційного хисту.
У цих докорах є безумовно певна
доля правди, але треба визнати,
що прикмети нашої інтелігенції ви-
пливають у значній мірі з нашої
національної влачі плагалі, з на-
шої, як кажуть Москвалі, м'якоті-
лості. Отже доводиться нам у во-
рогів своїх учитися твердості та
дисципліни.

У перші дні по захопленню боль-
шевицями влади ніхто — навіть,
здається, вони самі — не вірили, що
цю владу їм пощастить довгий час
утримати у своїх руках. Пам'ятаю,
як я звернувся з цього приводу з
запитанням до відомого українсько-
го історика, і він відповів, що не
поділяє оптимізму тих, які чекають
повалення більшовицького уряду
за 2—3 тижні: він певний, що
більшовики можуть протриматися
навіть і три місяці...

Тепер це викликає в нас усміш-
ку, тоді це являлося песимізмом...
Проте через три місяці нечисленна
по суті політична група не тільки
не вступилася зі своїх позицій, а
змінила та поширила їх; захопила
не тільки Московщину, але й Укра-
їну. Песимізм показався безпідстав-
ним, дитячим оптимізмом, що роз-
віявся як дим по вітру.

Через що так вийшло?

Не може бути сумніву, що най-
більшу роль відіграли в цій спра-
ві глибокі соціальні причини, але
багатою теж треба поставити на
конто більшовицької, а точніше
мовити, комуністичної тактики.

Не маю найменшого наміру спі-
вати певни більшовиками, бо стою
далеко від єзуїтської засади, що
ціль виправдує засоби; алеж ми
мусимо визнати, що неухитна по-
слідовність більшовиків та дове-
дена до крайності жорстокість від-
носно противників зробили наоч-
ними для кожного з Українців від-
сутність у нас твердої непохитної
лінії, внутрішньої і зовнішньої ди-
сципліни та уміння пристрасити,
паралізувати й поставити на від-
повідне місце наших ворогів.

І за це ми заплатили дуже доро-
гу ціну.

Га це в майбутньому, може й
не близькому; — між тим є в нас
і сучасність. Недовою в одній зі
своїх дописів із Варшави я зазна-
чив ту правду, яку провадять на-
ші емігранти деякі з наших земляків,
підготовлюючи московські сіті, в
які можна будувати знов заплутати
Україну. Я назвав їх передовою
залогою нашого піанічного воро-
га. Тепер вона, ця залога, працює
за кордоном, а через якийсь час
збирається працювати в самому
серці нашої батьківщини „під за-
хистом законів демократичної дер-
жави“. Важко знайти відповідну
назву цьому шпигуванню, бо ще не
було на світі такої демократії, яка
дегалізувала б „ворогів“ на своїй

території ворожих частин для під-
моги хижаків-сусідів. Але знов
повторюю: то — майбутнє, а як
бути тепер з ними громадянами
нещасної України?

Вони не стоять окремо. Як ще
ви сильно пригнітені до нашої
велико-української еміграції, то по-
бачите довгу низку або отвертін
ренегатів, що відступились „задла
лакомства нещасного“ від своєї
державності, від своєї віри, від
своїх нащів, або хитро-мудрих лі-
сів, що одночасно служать і Бого-
ві і мамоні, працюють в органі-
заціях українських і чужих.

Та й цього мало. Ми маємо пе-
ред собою цілий ряд людей, чи
ліпше вжити терміну М. Горького:
бу в ш и х л о д е й, що в г-б-
ний спосіб використали своє ко-
лишнє становище і раптом зникли
з національного обрію акупі в
державним та громадським май-
ном. Знайдуться поміж ними і ко-
лишні міністри, і військові висо-
ких рангів, і дипломати. Деякі з
них із свого підпілля провадять
тепер розкладову працю; але не
підлягає сумніву, що всі вони пер-
шим кинуться в обійми „Неньки-
Україні“, коли вона стане віль-
ною, і опиняться в рядах найга-
дасливіших наших патріотів.

Чи можна ставитися до всього
цього байдуже і спокійно чекати,
коли всі ці Юди й Тартюфи без-
жально розпичнуть кров праведную
з пабер матери точити?

Тут мені знов приходить до па-
м'яті один із засобів наших воро-
гів — засіб, що його вже можна
нам цілком перейняти — навіть
і зараз. Засіб цей — так звана
ч о р н а д о ш к а. Не знаю, чи аж-
вається він тепер російськими ко-
муністами, але в 1918—1920 рр.
вони виставляли на ч о р н у д о ш-
ку, себто на суспільну ганьбу всіх
своїх товаришів, що порушили
партійну етику і партійну дисци-
пліну та допустилися поважних
зловживань. Таким чином утворю-
вався цілий індекс людей заамаю-
ваних і позбавлених довіри. Ім
більше не було місця ні в партії
ні в державній праці — щонай-
менше на якийсь час.

Нам конче потрібно мати такий
індекс, мати зараз, негайно. Він му-
сить складатися лише на підставі
фактів точно перевірених. Хто має
його складати — на це можуть бу-
ти різні відповіді, але я визнаю
всіх громадян, що можуть доно-
могти очищенню національного су-
спільства від злочинних, особливо
під національним поглядом, елемен-
тів, не скривати того, що мусить
бути, по ім'я інтересів нації, вине-
сено на світ божий.

Дуже шкода, що українська емі-
грація не спромоглася досі встано-
вити постійний суд честі. Ця
інституція найбільш відповідала б
взяти на себе й складання згада-
ного індексу наших національних
ворогів, шкідників і зрадників а для
української еміграції. Та поки нема
такої громадської інституції, по-
хай її замінити наші старші й без-
доганні громадяне. Кожний з них
мусить ретельно й сумлінно збра-
ти факти й документи, що можуть
схарактеризувати моральний і полі-
тичний упадок певних елементів
еміграції. Те, що не підлягає жа-
лому сумніву, слід негайно дово-
дити до відома ширших кола су-
спільності.

Тільки цим шляхом ми можемо
забезпечити себе від нової ганьби,
від прикрих, а може й трагічних
помилку у майбутньому, коли до-
ведеться вернутися до творчої на-
ціонально-державної праці на різ-
них теренах.

Сенек.

ДОМАШНІ ДАНСІНГІ

уникає світлої жарки

ГРАМОФОН „His masters voice“

„ГОЛОС СВОГО ПАНА“

Грамофон пая найновішою конструкцією (система Р. А. Д. І. О. з мікрофоновою підкладкою) унікальний перепорядками знавцем свого світа за найкращий. Вирізняє репродукції без шуму. Великий вибір плит, різноманітні ілюстрації і етикетки канторі: РОЗЕНБЛЕТТА, КВАРТИНА, СІРОТИ.

THE GRAMOPHONE Co., Limited, LONDON.

Генеральний репрезентант на Польщу:

ЙОСИФ ВЕКОЛЕР

Кранів, Флоріяська 25. Львів, Сістуська 2.

1927 17-2

ОСТАННІ ВІСТІ.

По перевороті в Греції.

Як доносять з Атен, уже склався новий уряд, на чолі якого став ген. Пангальос, що обняв також теку військ. справ воєнних. Ген. П. запропонував денікарів на конференцію і дорічників, що переворот є ділом політичним, які не жадають для себе жадних користей, лише прагнуть добра для народу.

Дальші заворушення в Китаю.

В Шангаю страйкуючі Китайці ввійшли до міжнародної стрічки концесійної, де обидвали камініями громади. Поліція розпорозила де-констрантів. Дотепер 600 чужоземців опустили Кантон. Ходить зголодніла нби то в атаках на европ. дільниці брали уділ китайські війська.

Розлам в жид. колі.

З жидівським колі зазначилась опозиційна течія проти змісту заключеного з урядом порозуміння. Опозиція виступає головно проти формули політичної, яко такої, що може викликати непорозуміння між жидівською людністю та іншими етн. меншостями. Опозиційні репрезентують головно сіоністи з Кон-грегів. Заноситься навіть на розлам в колі і на уступлення 4 політ. з кола. Опозиційна течія охопила також начальну раду сіон. організації, де більш радикальний напрям також виступає проти тої формули.

Яні жадання висунули Жиди в переговорах з урядом.

Жидівські денники доносять, що жидівські послі підчас переговорів виставили такі постулати: повне рівноуправління Жидів, знесення шкільних обмежень, зміна закону про недільний спочинок, заборона бойкотування Жидів, право вживання жидівської і гебрійськ. мови на зібраннях, знесення пшениці сіонізм, допущення аплікантів Жидів до суду і т. и.

Новий напад деверз. банди.

Вночі з четверга на п'ятницю 24 мн. тижні совіт. банда з 35 чоловік переступила границю коло Голубець, вилет. повіту, і наміряла напасти на фільварок Завіше в 14 км. від кордону. Відділи корп. охорони пограниччя карабіновим огнем ударили напад і змусили банду до відходу на совіт. територію.

Протест баварського уряду.

Баварський уряд наміряє зголосити як найостріший протест проти французької ноти в справі гарантійного пакту.

Знову землетрус.

Сейсмограф віденської метеорологічної станції занотував 27. VI. о год. 9-22,38 трясення землі, якого осередок є на віддалі 215 кілометрів від Відня.

Зі спорту.

Вчорашня стріча Довбуш (Чернівці) Ураїна вислід 2:2 (2:1). Ми дощу і розмоглого гриша гра довна прегарних моментів і технічних комбінацій. Довбуш презентується дуже гарно маючи рослих, технічно вишкolenих і зіграних гравців. Лиш щоб залога грала менше бічниками (автоми). Україна грала надсподівано, особливо: Терлецький, Гіба і Дахнівський.

Нині, в понеділок 29. VI. відплата стріча Довбуш (Чернівці) —

Україна (Львів) о год. 5:30 по пол. на площі Сокола-Батька, без огляду на погоду.

НОВИНКИ.

— **Конфіскація.** Останнє чисте „Діло“ сконфісковано за рішенням устат і переданої статті п. 2. „Гарантії над Реном“, за автоловом і комунікату депутатів українського уряду до Варшави та за однією місце з того комунікату і пакети за велику частину звіт у судовій саї про перебіг процесу в Густі.

— **Зайняті в тюрми.** Дня 15. червня 1925 р. до березняської тюрми доставили мікомісар Глиб з Ригина: 1. Гната Шкетку з Козар, 2) Семих Матейка і 3) Ілька Котюха з Посіюжа з жене-лем за злочин головної злоди, поповнений через передавання боюшні „З хати до хати, з пух до пух“. За інтервенцією адвоката д-ра Західного зешотанні політв'язні вийшли на волю дня 23. червня 1925.

— **Асигнування для Всеукраїнської Академії Наук у 1925 р.** Рада Народніх Комісарів України асигнувала в цьому році на потреби Всеукраїнської Академії Наук в Київ 500,000 карбованців замість 183,000, які асигнували на ту рік попереднім літам. Крім цього асигнували ще окремо 6,000 карб. промій для учених, членів Академії за їх повні. Асигнували також відповісти суму грошей на премію за відкриття наукової літератури та на закордонні поїздки і наукові експедиції членів Академії.

— **Жидівський „сумець“.** Постійно зловитком найкращою жидівсько-польської угоди має бути знесення недільного відпочинку (жидівським топорувати) для Жидів на тав. сілках „жидівськ“. Уряд ємистини уже до розгляду виготовленої Жидівським новим до закону про примусовий відпочинку в всі неділі та римо-католицької свята. Дотеперішній примус має на новелі згаданих в відношенню до виключно „жидівськ“ Жидів, що зможуть тої торгувати. Перший жидівський „ге-жефт“ з тої угоди починає вже таким чином направитися на реальні шляхи.

— **Застріла нінну свого учителя.** У Римі мала місце трагічна подія. Вуллім Галлера переходила жінка учениці тамошньої приватної російської гімназії Веселовської. Несподівано впаа із вікна одної каміни ренозаверний стріл і Веселовська впаа трупом на місці. Виявилось, що стріл похилив під чина 6 км. тої йинації Спешника. Виявилось, що Спешника вчав жидів застрілювати. Спешник у спілці зізнав, що вбив жінку свого учителя не хотів і через неосторожність, але не міг пояснити причини, чому саме в тому часі стріляв на вулицю через вікно.

— **Справа львівської опери.** Постанови міської ради у Львові про зняття опери наробило багато шуму. Відбулося вже вже в цілі заперотестування проти „культури“ і „варварства“ міської ради. Всі артисти усіх львівських театрів постановили розпочати страйк на знак протесту, а всі майже польські львівські газети принесли величезні статті проти тої ухвали міської ради. Уже нині видно ясно, що ухвала скоро буде реасу-мована.

— **Процес проти співачини убиства Ратанава.** У Львові почалась перед трибуналом для охорони республіки розправа проти 6. поручика Кютера і купця Кухомайстра, обвинувачених за співучасть у вбивстві Ратанава. Кухомайстер був навісником ата, який іхали вбийник. Обвинувачені заперечують свою участь у вбивстві. Розправа відбувається при зачиненні для публіки дверей.

Какао

— божий нектар і сметанка. То сметанкова „БРАНКА“. Жадайте сирізь і

Отвертий лист

до Дирекції поліції у Львові.

В нашій справі як політичних акцій перед місцевим сілчій судом відбувся з відомою до Дирекції за потрібними поясненнями. Свідство з нашій справі вже давно покінчене, акти лежать, а ми сидимо, бо Прокуратура не приймає до уваги нашої справи без потрібного пояснення від Дирекції Поліції. Вже двічі урзував у цій справі сілчій суди, однак без успіху, просямо отсю дорогою Дирекцію Поліції прислати в нашій справі до сілчійого суду в Березанях вимагані нам пояснень.

Бережани, дня 25. червня 1925.
Політичні в'язні:
Юлія Форенний, Михайло Воин,
Анатоль Нурдин.

Всячина.

Звідки бавється світло світлим? В ч. 132 „Діла“ писали ми про світлий знаменитий дрібного хрущика. Нині згадаємо ще про джерело того чудесного світла. Перебродивши цілає, що воно не гре. Полоний газу для 97 проп. лучів теплоти, а для 3 проп. світланих, електричних для 90 проп. тепла а 10 проп. світла, сонце 65 проп. тепла а 35 проп. світла — а світло світлика (світл. явища червоного) не дає жодної теплоти, зате має лучі рентгенові. Як вигадася світличний апарат, знаємо; але цілає, що викликає те світло. Довгий час думали, що ті дрібнішні кристалики у сілчій персній — це матерія в железах, яка світить подібно як фосфор. Інші дослідники гадали, що то лише чисто фізично-хімічне, яке не стоїть в ніякій звязі з життям хрущика. Спиралася на тім, що хрущик й по смерті світить та що наші пальці по розтеоті в них світлика будуть світити наче посмаровані фосфором. Сітка личинних рупок вказує на те, що світло постане здалека через хімічний розклад певних матерія, найкорше через окиснення. Тому й по смерті через окиснення впаа хрущик світло. Ті матерія залежать від корму. Колиб однак було не явищем тільки фізично-хімічним, то мусило би розв'язатися правильно і механічно. Тимчасом те світло з'являється, то зникає, постане настільки подразнення — отже стоїть у звязку з нервовою системою хрущика. Здаєть, що в світличках є гнізда світличних бактерій, явища нестійкі. В Америці живе великий на 5 см. хрущ „Куку-ку“ (Pterodroma posticata), який світить так сильно, що можна при ньому читати, устатлений в порожній, діркований тійкі служить як ліхтарня — а крошки послугують ним як прикрасою свого карого волоса. (За д-ром Бауер-ом).

ОПОВІСТКИ.

Український хор Д. Нотка: у виторок 30. VI. м. Добромисль. у себеду 1. VII. м. Ярослав. у четве 2. VII. м. Ярослав. у п'ятницю 3. VII. м. Львів. у суботу 4. VII. м. Перемишль. у неділю 5. VII. м. Лежайськ. 2150 10-7 у понеділок 6. VII. м. Лежайськ. виторок 7. VII. м. Радимин.

Вн. Грещ Куріца, адвокатський канцелят у Тернополі — подасть негайно, у власний інтерес, свою доказку адвокату Оресту Онуаку, Josefow p. Met. C. S. R.

Кооперативно-торгівельний курс. Ідучи на стрічу загальному вітчизняній потребі дати нашій молоді змогу підготуватися до кооперативно-торгівельної праці а з другого боку достарчити нашим кооперативам теоретично-вишкolenіх робітників, Товариство УПТ. в Станиславові уладжує в найближньому шкільному році однорічний кооперативно-торгівельний курс в Станиславові. Програма науки в цьому курсі (така сама як у подібних державних школах цього типу) уложена з тою метою, щоб дати ученикам основне, конечно потрібне знання з обсягу торговлі та кооператив. Виски на цей курс будуть підбуватися в днях 1. і 2. липня п. р. в годинах 9—12 перед полуднем та 4—6 пополудні в домі „Рідної Школи“ при вул. Третього Мая ч. 18. На курс прийматимуться хлопці і дівчата у шкільній віці, що покінчили найменше 7 клас народної школи або 3 класи середньої школи. До впису Треба повинести: 1) свідоцтво уродження і 2) шкільне свідоцтво дотеперішньої науки. По закінченні усіх кандидатів та кандидатки мають піддатися вступному іспитові з математики, географії та української мови в ринках семінальній народній школі. Цей світ відбудеться дня 2. вересня 1925. — **Управа.**

Ванни для новачків. Тов. українських ремісників „Зоря“ у Львові, хотачи прийти з поміччю своїм членам, уладжує з дня 15. липня п. р. курс хрещеного крою мужського і жіночого, під управою С. Кобера, дозволітного інструктора в Технічному інституті у Львові, абсолютного сітвих Академії. Зголошення приймає секретар т-ва Степан Келих у

власній кавенській роботі при вул. Олександрівч. 5, 3 провінцій можна зголошення писати.

Поняття-емігранти в ЧСР. в Йозефові переслали на „Р. Ш.“ через Ва. а. Семена Александрова за чистоту 145 км. за тавень 125 км. та червень 11942 км. Старшина Кухня УПТ. в Коломиї 20. Вр. п. Жервотанний шку позав. 225

Дрібні оголошення.

ПОСАДИ, за скроїною виготовленою в кооперативі, при господарстві жидів, а магазині, або там позбіє, тікає в Україні пошукує інтенсивний Український 32. Ласканий зголошення: Василь Шелєв, п. Львів.

ЯКОГО-БУДЬ заняття при господарстві пошукує молодий мужик. Ласканий зголошення до Адміністрації „Діла“ для С. и. 2254

ПОШУКУЄТЬСЯ класифікаційні книги на листів. Зголошення просити до Адміністрації „Діла“ для С. и. 2254

БОНЦИПІЕНТА, сподібного сіонізму застувати, прайме адрокат Мухомий — Тісте біля Чорткова. 2242 24

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакції на міліції.

Ширіть
наш
часопис!

ДО 24 ГОДИН
чистить і фарбує
хімічно одні
зілля і жидівські
„ощадність“
Академіка М.

Пересторога.

Що сілому коваю іздати, тобто в селі і продають, жидівські і інші інші фірми. Отсю зазначає, що в Косові багато килимарів, які продають не тільки найкращої якості, а вставляють у шку фірму, яку реклами. Ма. Сіла „Гудівський Мистецтво“ не викликає жодних комісіонерів і не має жодної нічого спільного. Просимо Шановні Уряди іскине Громадянство звертатися безпосредно до фірми. Лиш за килим, озарканий безпосредно від нас, бачимо повні відповідалність, як за виконання так і за краску. Виробляємо лише стилі українські килими.

„Гудівський Мистецтво“
Сп. з обм. пор. в Косові (6. Коломиї)

Мимо підвишки
цпа і податків
продає свої товари
по давних ще цінах

„НЕРПА“

Спеціальний магазин шкільних риб і приладів до подорожі
Львів, Леґіонів 17.
2173

Конкурс на аренду.

Сирітська фундація ба. в. в. Носов-Фоліса віддасть по знаках свого року в аренду фільварок в Закарпатті, степи і морія поля, 85 морія сіножаті, фруктові ріжки і мейтні має пососор від фільварку купити. Аренда на сім років, пососина у висоті півторого метру одні. Писемний оферти при допущенні одні у висоті 300 зол. вносити до канцелярії менсала Е. Гольденберга у Львові, Крассієх 6. до дня 10 липня 1925 р.

Спробуйте
Каву „ГАГ“
чистої, природної, жидівської, палевої кави без кофеїну. Певно з хтось у вашій рідні, що бавас жидівської кави, якої уживають поручатися жидівськ. Купити ще нині пачку, а переконаєтеся, що жидівська каву „ГАГ“ без кофеїну для вашої сім'ї до будуть у
М. ВУНДЕРМАНА
Львів, Ринок 19.

